

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–жовтень 2018 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення у Черкаській області, за оцінкою, на 1 жовтня 2018р. становила 1210,5 тис. осіб. Упродовж січня–вересня 2018р. чисельність наявного населення зменшилась на 9856 осіб.

Порівняно з січнем–вереснем 2017р. обсяг природного скорочення збільшився на 511 осіб.

Кількість живонароджених у січні–вересні 2018р. становила 6592 особи, померлих – 14885 осіб.

У жовтні 2018р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** отримували 26,8 тис. домогосподарств області, це становило 5,2% від загальної кількості домогосподарств Черкаської області.

Кількість домогосподарств, які звернулись за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у січні–жовтні 2018р. становила 405,3 тис., що у порівнянні з січнем–жовтнем 2017р. більше на 12,2%. При цьому на домогосподарства у міських поселеннях припадало 59,0% таких звернень, у сільській місцевості – 41,0%.

У січні–жовтні 2018р. субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначено 177,0 тис. домогосподарств (ураховуючи тих, що звернулися за субсидіями у 2017р., але призначено їм було тільки у 2018р., та тих, яким продовжено надання субсидії відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995р. № 848), із них у міських поселеннях – 95,4 тис., в сільській місцевості – 81,6 тис. Порівняно із січнем–жовтнем 2017р. кількість домогосподарств, яким призначено субсидії зменшилась на 52,4%.

Сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у січні–жовтні 2018р. становила 31,0 млн.грн, (у міських поселеннях – 22,6 млн.грн та в сільській місцевості – 8,4 млн.грн), у відповідному періоді 2017р. – 158,4 млн.грн (у міських поселеннях – 98,8 млн.грн, у сільській місцевості – 59,6 млн.грн).

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на домогосподарство у жовтні 2018р. зменшився порівняно із жовтнем 2017р. на 57,6% і становив 127,7 грн.

Крім того, у січні–жовтні 2018р. 30,0 тис. домогосподарств було призначено **субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 4,2 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 25,8 тис. Кількість домогосподарств, яким було призначено субсидії, у порівнянні із січнем–жовтнем 2017р. зменшилась на 8,4%.

Сума призначених субсидій готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–жовтні 2018р. становила 87,3 млн.грн (у міських поселеннях – 13,1 млн.грн, в сільській місцевості –

74,2 млн.грн), у січні–жовтні 2017р. сума призначених субсидій становила 84,0 млн.грн (у міській – 14,1 млн.грн, в сільській місцевості – 69,9 млн.грн).

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у жовтні 2018р. збільшився порівняно із жовтнем 2017р. на 2,9% і становив 2837,8 грн.

Сума отриманих субсидій готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–жовтні 2018р. становила 82,3 млн.грн, у січні–жовтні 2017р. відповідний показник становив 94,8 млн.грн.

У жовтні 2018р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги** 134,6 млн.грн (59,4% нарахованих за цей період сум), за постачання електричної енергії – 80,6 млн.грн (83,1% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення області на кінець жовтня 2018р. за централізоване опалення та постачання гарячої води становила 189,6 млн.грн, за послуги з постачання природного газу – 117,5 млн.грн, за постачання електричної енергії – 80,0 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 62,0 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 34,7 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 12,5 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

За даними Черкаського обласного центру зайнятості на кінець жовтня 2018р. **кількість зареєстрованих безробітних** становила 13,3 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 78,0% громадян. Більше половини від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області зменшився на 0,1 в.п. порівняно з вереснем 2018р. і становив на кінець жовтня 2018р. 1,8% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 1,8%, у міських поселеннях – 1,8%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж жовтня 2018р., становила 10,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 2510 грн, що дорівнює 67,4% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у жовтні 2018р. порівняно з попереднім місяцем зменшилась на 3,5% і на кінець місяця становила 1173 одиниці.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (24,0% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,4%).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію на кінець жовтня 2018р. по області порівняно з попереднім місяцем не змінилося і становило 11 осіб. Значення показника коливалось від 3 осіб у Черкаському МЦЗ до 687 осіб у Монастирищенській районній філії ЧОЦЗ.¹

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ) та регіональних філіях Черкаського обласного центру зайнятості.

Примітка. До роботодавців відносяться підприємства, установи, організації та фізичні особи-підприємці.

Доходи населення

У січні–жовтні 2018р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати**¹ штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2017р. збільшився на 24,6% і становив 7336 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,3 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в установах поштової та кур'єрської діяльності, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, виробництві електричного устаткування і не перевищував 65% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–жовтні 2018р. порівняно з січнем–жовтнем 2017р. становив 111,8%.

Загальна **сума заборгованості з виплати заробітної плати**² за період з початку 2018 року зменшилася на 30,3%, або на 33,6 млн.грн і на 1 листопада 2018р. становила 77,3 млн.грн, що дорівнює 4,4% фонду оплати праці, нарахованого за жовтень 2018р.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств за період з початку 2018р. зменшилась на 35,5%, або на 33,7 млн.грн і на 1 листопада 2018р. становила 61,3 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зменшення суми невикраденої заробітної плати спостерігалось у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 38,4 млн.грн), виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 8,3 млн.грн). Разом з тим, значно зросла заборгованість у охороні здоров'я (на 3,8 млн.грн), складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 3,4 млн.грн), добувній промисловості і розробленні кар'єрів (на 1,8 млн.грн), освіті (на 1,8 млн.грн), сільському господарстві (на 1,6 млн.грн), виробництві електричного устаткування (на 1,2 млн.грн), виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування (на 1,0 млн.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 листопада 2018р., становила 4,8 тис. осіб, або 2,2% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 12,7 тис. грн, що в 1,6 рази перевищує середню заробітну плату за жовтень 2018р.

¹ Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

² Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників.

Послуги

У III кварталі 2018р. обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг області, становив 2373,2 млн.грн, що (у фактичних цінах) на 25,1% більше за відповідний показник III кварталу 2017р.

У структурі загального обсягу реалізованих послуг найбільшу питому вагу займають послуги складського господарства та допоміжної діяльності у сфері транспорту – 29,0%, у сфері діяльності транспорту – 20,4%, послуги у сфері телекомунікацій – 13,9%, операції з нерухомим майном – 7,9%, послуги у сфері освіти – 5,4%, послуги у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 5,3%, послуги у сфері професійної, наукової та технічної діяльності – 5,2%, послуги у сфері тимчасового розміщування та організації харчування – 2,8%, послуги у галузі охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 2,2%. Найменшу питому вагу займають послуги у сфері мистецтва, спорту, розваг та відпочинку – 0,5% від загального обсягу послуг.

Населенню області у III кварталі 2018р. надано послуг на 667,9 млн.грн, що становить 28,1% від загального обсягу реалізованих послуг.

У структурі послуг реалізованих населенню найбільшу частку складають послуги телекомунікацій – 35,1%, у сфері освіти – 18,6%, у сфері транспорту – 17,9%, у сфері тимчасового розміщування та організації харчування – 8,1%, у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 7,6%, у сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 5,0% від загального обсягу послуг.

Значна частка обсягу реалізованих послуг належала підприємствам сфери послуг обласного центру – 60,5% (1435,8 млн.грн). Серед міст обласного значення найбільшу частку реалізованих послуг забезпечили підприємства м. Умані – 8,4% (198,9 млн.грн) та м. Сміла – 8,3% (198,0 млн.грн); серед районів – Черкаського – 8,5% (201,9 млн.грн) та Христинівського – 6,1% (143,8 млн.грн).

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–жовтня 2018р. обліковано 14752 кримінальні правопорушення¹, з них тяжких та особливо тяжких – 37,4%.

У загальній кількості злочинів 59,3% становили злочини проти власності, 10,0% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,6% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,9% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,4% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,4% – злочини у сфері службової діяльності та про-

¹ Злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки, та органами Національного антикорупційного бюро.

фесійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,9% – злочини проти правосуддя, 2,4% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,8 – злочини у сфері господарської діяльності, 1,7% – злочини проти громадської безпеки, 1,4% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,2% – злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електров'язку, 0,9% – злочини проти довкілля.

Протягом січня–жовтня 2018р. на території області було скоєно 43 умисних вбивства і замахів на вбивство, 58 умисних тяжких тілесних ушкоджень, 7 випадків згвалтувань і замахів на згвалтування.

Також за січень–жовтень 2018р. виявлено 6699 випадків крадіжок, 1136 – шахрайств, 335 – грабежів, 74 – хабарництв та 46 – розбоїв.

Правоохоронними органами протягом січня–жовтня 2018р. виявлено 35 осіб, які скоїли злочини у складі 9 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 9 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–жовтень 2018р. становила 9957 осіб, із числа яких 3397 – жінки, 626 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 103 – неповнолітні та 61 особа – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (65,2%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 5582 та 907 осіб, серед яких 35,3% – жінки (2288 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 305 осіб, з яких 29,8% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 173 особи, із числа яких 9,2% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 17,3% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2392, з них жінки – 13,4%, неповнолітні – 2,9%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 21,1% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 9,2% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 7,6% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 66,9%, безробітних – 11,1%.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–жовтні 2018р. становив 28951,6 млн.грн. Порівняно із січнем–жовтнем 2017р. його фізичний обсяг збільшився на 20,1%.

Оборот роздрібною торгівлю¹ у січні–жовтні 2018р. становив 18039,1 млн.грн, що у порівнянних цінах на 7,2% більше обсягу січня–жовтня 2017р. У жовтні 2018р. проти жовтня 2017р. оборот роздрібною торгівлю збільшився на 8,4%, проти вересня 2018р. – збільшився на 0,6%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–жовтні 2018р. становив 10083,3 млн.грн, що в порівнянних цінах на 4,4% більше від обсягу січня–жовтня 2017р.

¹ Включає дані щодо роздрібною товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–жовтні 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 122,5%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 123,9%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 листопада п.р. отримали 3601,2 тис. т зерна, що 53% більше, ніж на цей період в минулому році. Збільшення виробництва спостерігалось по всіх культурах зернової групи, зокрема пшениці – на 36%, ячменю – на 8%, кукурудзи на зерно – на 72%, вівса та проса – вдвічі. Зменшилось виробництво лише зернобобових культур (на 21%) та гречки (на 31%). Зростання виробництва зернових культур відбулося як за рахунок розширення площ збирання, так і зростання урожайності на 20,8 ц з 1 га.

В усіх категоріях господарств, за розрахунками, з площі 40 тис.га отримано 128,6 тис.т ріпаку, або на 58% більше ніж торік, що обумовлене розширенням площі збирання та збільшенням урожайності. За рахунок збільшення урожайності зросло виробництво соняшнику на 29%, сої – на 41% (валовий збір становить відповідно 622,1 тис.т та 253,8 тис.т).

На зменшення виробництва цукрової сировини (на 16%) вплинуло скорочення площ збирання, хоча урожайність зросла на 100,2 ц.

За рахунок збільшення урожайності зросло виробництво картоплі та овочів відповідно на 25% та 13% (валовий збір становить 914,8 та 340,7 тис.т).

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 364,9 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 4% більше порівняно з січнем–жовтнем 2017р., вироблено 418,1 тис.т молока (на 5% менше) та 558,2 млн.шт яєць (на 2% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–жовтні 2018р. складала відповідно 7%, 41% та 46%.

Станом на 1 листопада 2018р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 листопада 2017р. скоротилось на 5% і становить 178 тис.голів, корів – на 5% (77,8 тис.голів), овець і кіз – на 5% (35,2 тис.голів), а птиці свійської зросло на 9% (26,2 млн.голів). Поголів'я свиней залишилося на рівні 1 листопада минулого року (становить 375,4 тис.голів).

У господарствах населення утримувалося 34% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 43% корів, 44% свиней, 91% овець і кіз, 21% птиці всіх видів.

На 1 листопада 2018р. в сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 2084,9 тис.т зерна (на 42% більше проти 1 листопада 2017р.). Запаси насіння соняшнику становили 359,3 тис.т (на 48% більше).

Капітальні інвестиції

У січні–вересні 2018р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 5994,3 млн.грн **капітальних інвестицій**, що на 17,0% більше від обсягу капітальних інвестицій за січень–вересень 2017р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (98,4% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи, з яких витрати у машини, обладнання, інвентар та транспортні засоби становили 56,4% усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 36,9%.

У нематеріальні активи інвестовано 1,6% загального обсягу капітальних інвестицій.

Основним джерелом фінансування інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у січні–вересні 2018р. освоєно 75,5% загального обсягу. Частка залучених і запозичених коштів, зокрема кредитів банків та інших позик, становила 7,6%. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 8,7% капітальних інвестицій, населенням на будівництво житла інвестовано 5,9%.

Найбільшу частку (36,4% або 2181,2 млн.грн) усіх капітальних інвестицій було освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства, обсяги яких порівняно з січнем–вереснем 2017р. збільшилися на 5,4%.

Частка підприємств промислових видів діяльності становила 22,4%.

Промисловість

У січні–жовтні 2018р. порівняно з січнем–жовтнем 2017р. **індекс промислової продукції** становив 100,8% (по Україні – 101,8%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 93,2%, у **переробній** – 100,2%.

На підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв індекс промислової продукції становив 96,8%. У січні–жовтні 2018р. вироблено 2,6 тис.т туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини свіжої чи охолодженої, 682 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 32,2 тис.т тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 427 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 58,6 тис.т олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), 7,1 тис.т масла вершкового жирністю не більше 85%, 1,9 тис.т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і витриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 12,1 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 1,5 тис.т сиру плавленого (крім тертого або порошкового), 54,9 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 33,4 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 18,4 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання,

1,8 млн. дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 11,4 млн. дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 101,9%. У січні–жовтні 2018р. вироблено 18,7 тис пальт та плащів тощо жіночих та дівчачих, 7,9 тис костюмів та комплектів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 75,5 тис жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 31 тис суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 89,2 тис блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 4,7 тис пар чоловічого та 7,7 тис пар жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом зі шкіри натуральної.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** випуск промислової продукції збільшився у 1,7 рази. Вироблено 82 шт дверей та їх коробок та порогів з деревини, 28,9 тис.т гранул та брикетів з пресованої або агломерованої деревини, залишків або відходів рослинного походження, 8,7 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих.

На підприємствах з виробництва **хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 114,3%. Зросло виробництво сечовини на 39,8%, аміаку безводного – на 38,5%, поліуретанів у первинних формах – на 7,5%, нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 2,2%.

У виробництві **основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції зменшився на 6,7%.

У виробництві **гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислової продукції становив 93,6%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 105,1%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, обсяг промислового виробництва зменшився на 14,6%. Скоротилось виробництво машин пральних ємністю 10 кг і менше сухої білизни неавтоматичних; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; інкубаторів та брудерів для птахівництва; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання для сільського господарства, садівництва та бджільництва; обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин).

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** виробництво збільшилось на 4,9%. У січні–жовтні 2018р. вироблено 1581,3 млн.кВт-годин електроенергії, що на 12,0% більше ніж у січні–жовтні 2017р., відпуск пари та води гарячої збільшився на 3,5%.

Будівництво

У січні–жовтні 2018р. підприємствами області **виконано будівельних робіт** на 1348,7 млн.грн. У загальному обсязі виконаних будівельних робіт нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння становили 65,3%, капітальний і поточний ремонт – 28,9% та 5,8% відповідно.

Індекс будівельної продукції у січні–жовтні 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 123,0%. Будівництво інженерних споруд збільшилося у 1,6 раза, будівель – на 1,9%.

Підприємствами м.Черкаси виконано 53,4% загальнообласного обсягу будівельних робіт.

У січні–вересні 2018р. в області **прийнято в експлуатацію** 80,5 тис.м² загальної площі житлових будівель нового будівництва, що на 10% менше ніж у січні–вересні 2017р. Обсяги прийнятого житла у міських поселеннях зменшилися на 12,8% і становили 85,1% загального обсягу житла, прийнятого в експлуатацію, у сільській місцевості – збільшилися на 10,4% (14,9%).

У будинках із двома й більше квартирами прийнято в експлуатацію 44,9 тис.м² (55,8%) загального обсягу житла, в одноквартирних будинках – 35,6 тис.м² (44,2%).

У січні–вересні 2018р. прийнято в експлуатацію 1002 квартири, з них у міських поселеннях та сільській місцевості, відповідно, 913 та 89 квартир. Загальна площа однієї квартири в середньому по області становила 80,3 м².

Транспорт

У січні–жовтні 2018р. вантажооборот підприємств транспорту області зменшився проти січня–жовтня 2017р. на 7,0% і становив 8097,5 млн.ткм.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 10,8 млн.т, що на 10,2% більше проти обсягів січня–жовтня 2017р.

Залізничним транспортом у січні–жовтні 2018р. відправлено 4964,9 тис.т вантажів, що на 9,4% менше ніж у січні–жовтні 2017р. та виконано вантажооборот в обсязі 6864,1 млн.ткм (на 11,1% менше). Скоротилося відправлення: коксу – на 67,6%, зерна і продуктів перемолю – на 18,8%, будівельних матеріалів – на 16,3%, брухту чорних металів – на 6,7%. Збільшилось відправлення кам'яного вугілля у 23 рази, чорних металів – у 2,4 раза, хімічних і мінеральних добрив – на 20,2%.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) відправлено 5787,1 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 1233,1 млн.ткм, що відповідно на 34,7% та 25,1% більше ніж у січні–жовтні 2017р.

Загальний обсяг **пасажиरोобороту** у січні–жовтні 2018р. становив 2310,0 млн.пас.км, що на 2,5% більше січня–жовтня 2017р. Збільшення обсягу пасажирообороту відбулося на тролейбусному (на 8,5%) та залізничному (на 6,2%) транспорті, на автомобільному транспорті відбулося зменшення (на 7,5%).

Послугами **пасажи́рського транспорту** у січні–жовтні 2018р. скористалися 74,5 млн. пасажирів, що на 5,0% менше ніж у січні–жовтні 2017р.

Залізничним транспортом відправлено 2094,1 тис. пасажирів, що на 7,0% менше обсягу січня–жовтня 2017р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) скористалися 51,3 млн. пасажирів, що на 9,6% менше обсягу січня–жовтня 2017р.

Електротранспортом перевезено 21,1 млн. пасажирів, або 108,5% від обсягу січня–жовтня 2017р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–вересні 2018р. **експорт товарів** становив 583727,7 тис.дол. США, **імпорт** – 360023,7 тис.дол. Порівняно з січнем–вереснем 2017р. експорт збільшився на 31,1% (на 138475,3 тис.дол.), імпорт – на 26,9% (на 76426,9 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 223704,0 тис.дол. (у січні–вересні 2017р. також позитивне – 161655,6 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 115 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Індії – 23,0%, Білорусі – 11,4%, Польщі – 6,7%, Китаю – 5,8%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 175357,2 тис.дол., або 30,0% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–вереснем 2017р. на 11,4%.

Основу товарної структури експорту області складала жири та олії тваринного або рослинного походження – 38,2%, продукти рослинного походження – 24,9%, готові харчові продукти – 17,0%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Угорщини – 14,9%, Китаю – 12,8%, Російської Федерації та Німеччини – по 10,6%, Польщі – 8,6%, Швеції – 5,5%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 200139,3 тис.дол., або 55,6% від загального обсягу та збільшився проти січня–вересня 2017р. на 49,2%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 25,1%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 18,5%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 18,3%.

У січні–вересні 2018р. **експорт послуг** становив 20279,8 тис.дол. США, **імпорт** – 9844,0 тис.дол. Порівняно з січнем–вереснем 2017р. експорт збільшився на 3,2% (на 625,7 тис.дол.), імпорт – зменшився на 12,7% (на 1429,0 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 10435,8 тис.дол. (у січні–вересні 2017р. також позитивне – 8381,1 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 81 країни світу.

Експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 43,1% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–вереснем 2017р. на 11,7%, імпорт – 78,2% від загального обсягу імпорту і зменшився на 23,0%.

Найбільші обсяги експорту послуг припадали на США – 43,8%, Німеччину – 9,0%, Білорусь – 5,4%, Нідерланди – 5,2%.

У структурі експорту найбільші обсяги припадали на послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 52,7% від загального обсягу експорту, транспортні послуги – 12,4%, послуги з переробки матеріальних ресурсів – 10,8%, послуги з ремонту та технічного обслуговування – 9,0%.

Головними партнерами в імпорті послуг були: Велика Британія – 18,0%, Німеччина – 15,5%, Кіпр – 13,6%, Франція – 13,0%.

Основу структури імпорту послуг складали ділові послуги – 22,4%, роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності – 21,0%, транспортні послуги – 17,1%, послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю – 16,2%.

Обсяг залучених з початку інвестування в економіку області **прямих інвестицій (акціонерного капіталу)** на 1 жовтня 2018р. становив 327,9 млн.дол. США, або 1,0% від загального обсягу залучених інвестицій в економіку України та у розрахунку на одну особу населення – 268,3 дол.

Прямі інвестиції надійшли від нерезидентів із 43 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 93,8% загального обсягу іноземного капіталу, належать: Беліз, Кіпр, Німеччина, Чехія, Іспанія, Франція, Сінгапур, Велика Британія, Естонія та Нідерланди.

Найбільш привабливими для іноземних інвесторів залишаються підприємства промисловості, у які залучено 81,6% загального обсягу. У організації, що здійснюють операції з нерухомим майном спрямовано 8,7% прямих інвестицій, у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 5,5%, оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,3%.

Серед міст та районів області найбільші обсяги іноземного капіталу зосереджено у Черкаському районі та м.Черкаси – відповідно 52,1% та 31,7%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–жовтні 2018 р. по Черкаській області становив 107,2% (у відповідному періоді 2017 р. – 112,0%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 5,8%. Найбільше (на 18,5%) зросли ціни на хліб. На 14,4–3,0% стали дорожчими макаронні вироби, маргарин, риба та продукти з риби, сало, м'ясо та м'ясопродукти, молоко та молочні продукти, безалкогольні напої, масло, соняшникова олія. Водночас на 22,4% і 16,1% подешевшали гречані крупи та фрукти; на 7,2–1,7% – яйця, цукор та овочі.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 3,7%, що в основному спричинено подорожчанням кам'яного вугілля на 33,7%, підвищенням тарифів на каналізацію на 18,8%, водопостачання – на 14,6%, матеріалів для утримання і ремонту житла – на 12,3%, послуг з утримання та ремонту житла – на 10,4% та з утримання будинків та прибудинкових територій – на 5,8%, плати за оренду житла – на 3,8%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 6,0% відбулося насамперед за рахунок подорожчання амбулаторних послуг на 12,0%. Крім того, на 5,2% і 5,1% стали дорожчими послуги лікарень та фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання.

Ціни на транспорт підвищилися на 13,7% головним чином через подорожчання проїзду в автодорожньому пасажирському транспорті – на 18,0%, палива та мастил – на 17,3%, автомобілів – на 11,6%, а також проїзду в залізничному пасажирському транспорті – на 7,0%.

Зростання цін у сфері зв'язку на 13,7% зумовлено подорожчанням поштових послуг на 75,0%, мобільного зв'язку – на 17,2%, послуг інтернету – на 13,0% та місцевого телефонного зв'язку – на 12,7%.

Послуги освіти подорожчали на 10,9%, зокрема, дошкільної – на 22,9%, середньої – на 19,0%, вищої – на 7,3%.